

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

35087
GK-62

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610-427
Konu : İstanbul Milletvekili
Mahmut TANAL'ın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2014
19 Şubat 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/12/2013 tarihli ve 43452547-120.07-154462 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın; HES projeleri hakkında, Bakanlığımıza yöneltilmiş olduğu 7/35087 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:

- Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)
- Tablo (10 Adet, 10 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHMUT TANAL'IN
TBMM 7/35087 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1) Önerge tarihi itibariyle Türkiye’de işletmede, inşa ve proje aşamasında bulunan Hidroelektrik santrallerden (HES) kaç tanesi Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) raporu almış, kaç tanesi almamıştır? ÇED raporunun alınmamasının nedeni nedir?
- 2) ÇED raporundan muaf tutulan HES projeleri var mıdır? Muaf tutulmasının nedeni nedir?
- 3) ÇED raporu alınmadan inşaat işlemlerine başlayan HES projesi var mıdır? Varsa ÇED raporu alınmadan inşaat işlemlerine neden izin verilmiştir?
- 4) Bir akarsu üzerinde birden fazla HES projesi var mıdır? Varsa birden fazla projeye onay verilmesinde hangi kriterler aranmıştır? Bir akarsu üzerinde birden fazla HES’in yapılmasında su kaynaklarının hızlı bir şekilde tükeneceği Bakanlık tarafından düşünülmüş müdür?
- 5) Önerge tarihi itibariyle, ÇED yönetmeliğine uygun olmayan ve işletilen HES var mıdır? Varsa neden bu zamana kadar gerekli işlemler başlatılmamıştır?
- 6) İnşa ve proje aşamasında olan HES’lerle ilgili kaç dava açılmıştır? Bu davaların kaç tanesi sonuçlanmıştır? Sonuçlanan davalar hangi proje içindir ve ne şekilde sonuçlanmıştır?
- 7) HES projelerinin uygulandığı yörelerde tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan halkın maddi kaybı ve doğaya vereceği onarılmaz zararlar araştırılmış mıdır? Araştırma sonucunda tedbir alınmış mıdır? Alınmışsa ne gibi tedbirler alınmıştır?
- 8) 2013 yılı itibariyle inşa ve proje aşamasında bulunan HES’lerin de tamamlanması halinde, ülkemizdeki elektrik ihtiyacının yüzde kaçının bu HES’ler ile karşılanması beklenmektedir?
- 9) HES’lerin bu kadar hızlı bir şekilde yayılmasından dolayı, su kaynaklarının tükenmesi tehlikesine karşın Bakanlık tarafından alınan önlem var mıdır? Varsa bu önlem nedir?

CEVAPLAR:

1- Aralık/2013 yılı itibariyle, Bakanlığımız tarafından 230 Hidroelektrik Santral (HES) projesine ÇED Olumlu kararı verilmiş olup, 125 HES projesinin de ÇED süreci devam etmektedir. Valilikler tarafından da toplam 716 HES projesine ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir. Ayrıca, Ülkemizdeki işletme, inşa ve proje aşamasında olan HES projeleriyle ilgili bilgilere DSİ Genel Müdürlüğünün Web sitesinden ulaşılabilir. Diğer taraftan, 86 HES projesinin ÇED süreci ilgili mevzuat gereğince sonlandırılarak ÇED başvuruları iade edilmiştir.

2- HES projeleri, ÇED Yönetmeliğinin EK-I Listesi 17 inci maddesi “Kurulu gücü 25 MW_m ve üzeri olan hidroelektrik santralleri” ile EK-II Listesi 46 ncı maddesinde “Kurulu gücü 1-25 MW_m arasında olan hidroelektrik enerji santralleri” yer almaktadır. Dolayısıyla, HES projeleri ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmeden gerçekleştirilemez.

Ancak, 1993 yılında uygulanmaya başlanan ilk ÇED Yönetmeliğinde yapılan revizyon ile 1997 tarihli ÇED Yönetmeliğinde, 1993 yılından önce yatırım programına alınmış olan uygulama projeleri onaylanmış ve/veya işletmeye geçmiş baraj ve HES projelerine ÇED Yönetmeliği hükümleri uygulanmamıştır. ÇED Yönetmeliği hükümleri uygulanmayan projeler ise kamu yatırımları olup, özel sektöre ait olan HES projelerini kapsamamaktadır.

3-Bakanlığımız "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, ÇED Raporu veya Ek-4'e göre hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasında öngörülen ve proje sahibi tarafından taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini belirli periyotlarla izler ve kontrol eder. "ÇED Olumlu" kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler Bakanlığımızca, "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaz ise yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlü olup, 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilmektedir.

4-Bakanlığımıza ÇED başvurusu yapan her proje özelinde farklı çevresel (fiziksel, biyolojik, sosyal) bileşenler üzerindeki etkiler için ayrı ayrı proje etki alanı belirlenmektedir. Baraj ve HES projelerine yönelik olarak hazırlanması istenen projelerin bulunduğu havza içerisindeki diğer projeler ile birlikte irdelenmesini gerektiren Ekolojik/Ekosistem Değerlendirme Raporu ile Su Hakları Raporu da mevcut durum çalışmaları kapsamında hazırlanması gereken ve kümülatif etki değerlendirmesine yardımcı olacak nitelikte raporlardır.

Bu bağlamda, kümülatif etki değerlendirmesi alanında ilk somut çıktılar, Sivas İli, Divriği İlçesi sınırları içerisinde Çaltı Çayı havzası üzerinde peş peşe planlanan 8 ayrı HES projesi için Bakanlığımıza yapılan ÇED başvuruları üzerine, projelerin ÇED süreçleri içerisinde havza planı çalışmasının istenilmesi ve 8 projenin de aynı havza üzerinde yaratacağı etkilerin birlikte değerlendirilmesinin ÇED Raporlarına yansıtılması olmuştur.

Yukarıda da değinildiği üzere bir su kaynağı üzerinde birden fazla HES projesi için Bakanlığımızca ÇED Olumlu kararı verilmiştir. Bu kararlar, ilgili kurumların uygun görüşleri alınarak ve her bir HES projesinin çevresel etkileri ve alınması gereken önlemler incelenerek verilmiştir. Bununla birlikte, bir su kaynağında kaç tane HES yapılabileceği, HES'lere ait fizibilite raporlarının uygunluğu DSI'nin görev ve sorumluluğundadır. Ayrıca, Bakanlığımız DSI tarafından onaylı fizibilite raporu olmayan HES projelerinin başvurusunu kabul etmemektedir.

5- 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilmekte olup, "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaz ise yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlüdür

6- Bakanlığımızca ÇED Olumlu kararı verilen HES projelerinden 65 tanesi için dava açılmış olup, bu davalardan bazıları için temyiz yoluna gidilmiş ve dava süreçleri halen devam etmektedir. Söz konusu davalara ilişkin ayrıntılı bilgiler tablo halinde ekte sunulmuştur.

7- ÇED Yönetmeliği kapsamında hazırlanıp Bakanlığımıza sunulan HES Projeleri için (projenin yeri ve türü dikkate alınarak) ilgili kurum-kuruluşlardan oluşan bir komisyon oluşturulur. Söz konusu komisyon içerisinde ilgili Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri de yer almaktadır. Bu komisyonun inceleme-değerlendirmesi sonucu uygun görüşleri alınarak ÇED Olumlu kararı verilmektedir.

8- Ülkemizdeki elektrik ihtiyacının belirlenmesi işi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yerine getirilmektedir.

9- HES'lerin projelendirilmesi, ülkemizdeki su kaynaklarının planlanması ve yönetiminden sorumlu kuruluş olan DSI tarafından gerçekleştirilmekte olup, lisansları da (Enerji Piyasası Denetim Kurulu) EPDK'ca verilmektedir. Bakanlığımız, HES projeleri için ilgili kurumların görüşlerini alarak, çevresel etkilerini ve bu etkilere karşı alınması gereken önlemleri inceleyerek, değerlendirmesini yapar.

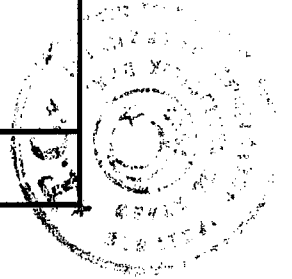
MAHKEMELİK OLAN HES FAALİYETLERİ

Sıra	İl	İlçe	FAALİYETİN ADI	KARAR	FAALİYETİN ADI
1	RİZE	İKİZDERE	RÜZGARLI I-II REGÜLATÖRÜ VE HES (9,93 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARININ İPTALI İÇİN RİZE İDARE MAHKEMESİNDE DAVA AÇILMIŞTIR. DAVA REDDEDİLDİ	DANIŞTAY 6 DAİRESİNCE 29.09.2009 TARİHİNDE VERİLEN KARAR İLE DAVA REDEDİLMİŞTİR. HENÜZ FAALİYETE BAŞLANILMADI
2	RİZE	ÇAYELİ	UZUNDERE I REGÜLATÖRÜ VE HES (63,068 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ.	İNŞAAT ÇALIŞMALARİ DURDURULDU. HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE
3	RİZE	ÇAYELİ	UZUNDERE I REGÜLATÖRÜ VE HES (20 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ.	İNŞAAT ÇALIŞMALARİ DURDURULDU. HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE
4	RİZE	ÇAYELİ	UZUNDERE I REGÜLATÖRÜ VE HES (63,068 MW)	2009/7 SAYILI BAKANLIĞIMIZ GENELGESİNE GÖRE PROJENİN TAMAMINI (63,288 MW) ŞEKİLDE YENİDEN ÇED SÜRECİ BAŞLATILDI VE ÇED OLURLU KARARI VERİLDİ.	
5	RİZE	İKİZDERE	CEVİZLİK REGÜLATÖRÜ VE HES (90 MW)	24.07.2006 tarihli ÇED OLURLU KARARININ İPTALI İÇİN MAHKEMEYE GİDİLDİ	ÇED OLURLU KARARI İPTAL EDİLDİ.
6	RİZE	İKİZDERE	CEVİZLİK REGÜLATÖRÜ VE HES (90 MW)	2009/7 SAYILI BAKANLIĞIMIZ GENELGESİNE GÖRE YENİDEN ÇED SÜRECİ BAŞLATILDI VE Şubat 2009 tarihli ÇED OLURLU KARARI VERİLDİ.	KARAR TEKRAR MAHKEMEYE GÖTÜRÜLDÜ. ANCAK MAHKEME BU KEZ İPTAL KARARINDAKİ ŞARTLARIN YERİNE GETİRİLDİĞİ NEDENİYLE DAVAYI REDDETTİ. PROJE ÜRETİME BAŞLADI
7	RİZE	ÇAYELİ	UZUNDERE 2 REGÜLATÖRÜ VE HES (20,36 MW)	13.07.2006 TARİHİNDE BAKANLIĞIMIZCA VERİLEN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ.	PROJENİN TÜM DEĞİŞİKLİKLERİNİ İÇEREN BİR PTD HAKKINDA RİZE VALİLİĞİNCE 30.07.2009 TARİHİNDE 2. DEFA ÇED GEREKLİDİR KARARI VERİLDİ. BU KARARDA MAHKEMEYE GÖTÜRÜLDÜ. MAHKEME 30.07.2009 TARİHLİ ÇED GEREKLİDİR KARARININ İPTALİNE KARAR VERDİ. BU KAPSAMDA İNŞAAT ÇALIŞMALARİ DURDURULDU. FAALİYET SAHİBİNİN TALEBİ DOĞRULTUSUNDA EKİ KAPSAMINDA ÇED SÜRECİNE BAŞLANILDI. 24.02.2011 TARİHİNDE ÇED OLURLU KARARI VERİLDİ. HAVZA Planlaması

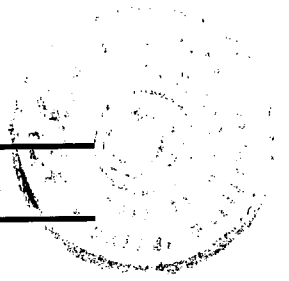
8	RİZE	FINDIKLI	PAŞALAR REGÜLATÖRÜ VE HES (40 MW)	ÇED OLUMLU KARARI İPTAL EDİLDİ.	ÇED OLUMLU KARARI İPTAL EDİLDİ. PROJE ALANINI SİT KARARI ALINMIŞTIR. HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE
9	ARTVIN	ŞAŞAT	CÜNEYT 1-2-3-4 REGÜLATÖRLERİ VE HES (60,84 MW)	ÇED OLUMLU KARARI İPTAL EDİLDİ.	MAHKEME KARARI GEREĞİ PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINI DURDURULDU. DANIŞTAY'DA TEMİZ AŞAMASINDA. PROJE ALANINI İÇERECEK ŞEKİLDE SİT KARARI ALINMIŞTIR. HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE
10	RİZE	ÇAYELİ	KAYALAR HES PROJESİ (37,53 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ. (HAVZA PLANLAMASI YAPILMADIĞINDAN)	PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. PROJE REVİZE EDİLEREK ÇED SÜRECİ YENİDEN BAŞLATILMIŞ OLUP HALKIN KATILIMI İLE KAPSAM VE ÖZEL FORMAT BELİRLEME TOPLANTILARI İLE 1. İDK TOPLANTILARI GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR. BU TOPLANTIDA PROJENİN FİZİBİLİTESİNİN DSİ GENEL MD. TARAFINDAN ONAYLANMAMIŞ OLMASI NEDENİYLE SÜREÇ DURDURULMUŞTUR.
11	RİZE	İKİZDERE	SELİN 2 REGÜLATÖRÜ VE HES (18,10 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ	RİZE İDARE MAHKEMESİNCE İPTAL KARARI VERİLMİŞTİR. (HAVZA PLANLAMASI)
12	RİZE	İKİZDERE	DEREKÖY REGÜLATÖRÜ VE DEMİRKAPI HES (109,988 MW)	ÇED OLUMLU KARARI İPTAL EDİLDİ.	PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. DAVA DANIŞTAY'DA TEMİZLE VERİLDİ, ANCAK DANIŞTAYIN SON KARARI İLE İPTAL KARARI KESİNLEŞMİŞTİR. (HAVZA PLANLAMASI)
13	RİZE	HEMŞİN	DİKMEN REGÜLATÖRÜ VE HES(10,5 MW)	BAKANLIĞIMIZCA VERİLEN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ.	DAVA DANIŞTAY'DA TEMİZLE VERİLDİ, DANIŞTAY İPTAL KARARINI ONADI VE İPTAL KARARI KESİNLEŞTİ. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI.
14	ARTVIN	BORÇKA	SARNIÇ 1-2 REGÜLATÖRLERİ VE HES (25,5 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI HAKKINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ.	DAVA SONUÇLANDI. ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR BELGESİ İPTAL EDİLDİ (HAVZA PLANLAMASI YAPILMADIĞINDAN) yatırımcı projeden vazgeçtiğini resmi yazı ile beyan etti, proje iptal edildi
15	ARTVIN	BORÇKA	TAŞKÖPRÜ REGÜLATÖRÜ VE HES (10,5 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI HAKKINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ. MAHKEME TARAFINDAN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ.	DAVA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. (ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI İPTAL EDİLDİ, İYUK 28. MADDE GEREĞİ YAPILDI) HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE
16	RİZE	ÇAMLIHEMŞİN	DİLEK GÜROLUK REGÜLATÖRÜ VE HES (160 MW)	ÇED OLUMLU BELGESİ İPTAL EDİLDİ	KARAR DANIŞTAY 6. DAİRE TARAFINDAN DA ONANINCA PROJE İPTAL EDİLDİ.

17	RİZE	GÜNEYSU	ALIK 1-2 REGÜLATÖRÜ VE HES (9 MW)	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALINE KARAR VERİLDİ.	DAVA TEMYİZ AŞAMASINDA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. (HAVZA PLANLAMA ÇALIŞMALARINI YAPILMADIĞINDAN) Bakanlığımız 2009/7 Genelgesi kapsamında yeniden ÇED süreci başlatıldı, Nihai Rapor halkın görüşüne açıldı
18	RİZE	GÜNEYSU	TEPE 1-2	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALINE KARAR VERİLDİ.	DAVA TEMYİZ AŞAMASINDA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. (HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE)
19	KASTAMONU	CIDE	CIDE REGÜLATÖRÜ VE HES (21,5MW)	BAKANLIĞIMIZCA VERİLEN ÇED OLUMLU KARARINA İLİŞKİN YD İSTEMİ İLE DAVA AÇILDI ÇED OLUMLU kararı için İPTAL KARARI VERİLDİ.	TEMYİZ AŞAMASINDA ÇED OLUMLU BELGESİNİN İPTAL KARARI GEREĞİ İNŞAAT ÇALIŞMALARINI DURDURULDU (YER UYGUN DEĞİL)
20	ARTVİN	YUSUFELİ	DAMLA	ÇED OLUMLU KARARI HAKKINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ.	DAVA RED EDİLDİ. (USUL AÇISINDAN)
21	ARTVİN	YUSUFELİ	DEMİRDÖVEN REGÜLATÖRÜ VE HES (8,98MW)	SU KULLANIM HAKKI ANLAŞMASININ İPTALI İÇİN AÇILAN DAVA REDDEDİLDİ.	ÇED SÜRECİNE İLİŞKİN AÇILAN DAVA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. (PROJE HAKKINDA 09.05.2012 TARİHİNDE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ)
22	ARTVİN	ARHAVİ	TAŞLIKAYA	ÇED SÜRECİNİN DURDURULMASI İSTEMİYLE DAVA AÇILDI	DAVA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI (07.02.2012 tarihinde ÇED Olumlu kararı verildi) Mahkeme davacının Y.D. Talebini reddetti HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI

					GEREKÇESİYLE
23	DÜZCE	GÖLYAKA	DÜZCE-AKSU HES (46,20 MW) (Ek-II)	BAKANLIĞIMIZCA 2007'DE VERİLEN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARININ IPTALİ İÇİN DAVA EDİLDİ	MAHKEME DAVAYI REDDETTİ. TEMYİZ AŞAMASINDA
24	RİZE	ÇAYELİ	GÜRPINAR REG. ve HES (24,24 MW)	ÇED OLUMLU KARARI HAKKINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ.	DAVA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI. BİLİRKİŞİ RAPORUNA CEVAP VERİLDİ (HAVZA PLANLAMASINA UYULMADIĞINDAN) Rize İdare Mahkemesinin 31.07.2012 tarihli ve E:2010/886, K:2012/484 sayılı kararı ile süre aşımı nedeniyle reddedildi
25	ARTVİN	BORÇKA	ÇİFTEKÖPRÜ REG. ve HES (8,17 MWm/7,77 Mwe)	BAKANLIĞIMIZCA 16/12/2009 TARİHİNDE VERİLEN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARININ IPTALİ İÇİN DAVA EDİLDİ	Rize İdare Mahkemesinin 07.03.2011 tarihli K:2011/79 sayılı kararıyla " DAVANIN SÜREAŞIMI NEDENİYLE REDDİNE" karar verilmiştir.
26	GİRESUN	BULANCAK	SERPİN REGÜLATÖRÜ VE HES(41,60 MW)	ÇED OLUMLU KARARI HAKKINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ.	DAVA DEVAM EDİYOR. PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI.
27	RİZE	ÇAYELİ	Çiğdemli HES (kurulu gücü 6,94 MWm/6,29 MWe)	BAKANLIĞIMIZCA 27/08/2010 TARİHİNDE VERİLEN ÇED OLUMLU KARARININ IPTALİ İÇİN DAVA EDİLDİ	Rize İdare Mahkemesinin 13/01/2011 tarih ve E:2010/920 nolu kararı ile ÇED OLUMULUKARARI HAKKINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLDİ. KARAR UYGULANDI. İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI.ÇED Olumlu Kararı Rize İdare Mahkemesi tarafından 2010/920 Esas numara ve 2012/339 Karar numarası ile iptal edildi. HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE

28	ORDU	KABADÜZ	Ordu HES Projesi (Ordu HES, Ordu Regülatörleri, Malzeme Ocakları, Kıрма Eleme Yıkama Eleme ve Beton Santralleri) (43,04 MW/42,00MW)	ÇED SÜRECİ TAMAMLANMADAN İNŞAATA BAŞLANDIĞI İÇİN İDARI YAPTIRIM TUTANAĞI HAZIRLANDI ÇEVRE KANUNU 20 (E) BENDİNE GÖRE PARA CEZASI KESİLDİ	PARA CEZASININ İPTALİNE İLİŞKİN AÇILAN DAVA ANKARA İDARE MAHKEMESİNDE BAKANLIK ALEYHİNE SONUÇLANDI VE DANIŞTAYA TEMYİZE BAŞVURULDU.
29	BİNGÖL	KARLIOVA	Saf (1,11,11) Regülatörü ve HES Toplam (78 MW)	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI İÇİN MAHKEMEYE GİDİLDİ	2011/52 esasına kayden Bakanlığımız aleyhine açılan davada Davanın reddine karar verilmiştir. (15.08.2012 E.2011/52-K.2012/1089)
30	RİZE	GÜNEYSU	AMBARLIK I-II REGÜLATÖRÜ VE HES (9 MW)	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASI İÇİN DAVA AÇILDI.	MAHKEME YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA KARAR VERDİ. İNŞAAT ÇALIŞMALARI DURDURULDU. MAHKEME DEVAM EDİYOR. MAHKEMEDEN YD REDD KARARI GELDİ
31	TRABZON	OF	ARCA REGÜLATÖRÜ VE HES (15,3 MW)	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI İÇİN DAVA AÇILDI. HENÜZ BİR KARAR VERİLMEDİ. BİLİRKİŞİ RAPORU OLUMLU. DAVA REDDEDİLDİ.	İNŞAAT ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR
32	ARTVİN	YUSUFELİ	ÖĞDEM REGÜLATÖRÜ VE HES (18 MW)	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASI İÇİN DAVA AÇILDI. YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA KARAR VERİLDİ. (HAVZA PLANLAMASI YAPILMADIĞINDAN)	İNŞAATA BAŞLANILMADI. MAHKEME DAVANIN SÜRE AŞIMI NEDENİYLE REDDİNE KARAR VERDİ. (23.10.2012 E.2011/392-K.2012/659)
33	ARTVİN	ŞAVŞAT	ŞAVŞAT REGÜLATÖRÜ VE HES (14,52MW)	ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASI İÇİN DAVA AÇILDI. YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA KARAR VERİLDİ.	İNŞAATA BAŞLANILMADI. MAHKEME DEVAM EDİYOR. (YD KARARI VERİLDİ, 1. SAVUNMA YAZILDI)

34	ARTVIN	YUSUFELI	TEKKALE HES (Kurulu Güç 17,48 MW)	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARININ IPTALI TALEBİ İLE DAVA AÇILDI, DAVA KONUSU İŞLEMİN IPTALINE KARAR VERİLDİ VE VE YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERİLDİ.	01.02.2007 TARİHİNDE İNŞAAT ÇALIŞMALARI BAŞLANMIŞTIR. DAVA DEVAM EDİYOR. HENÜZ BİR KARAR VERİLMEDİ.
35	ORDU	KABADÜZ	Ordu HES Projesi (Ordu HES, Ordu Regülatörleri, Malzeme Ocakları, Kırmı Eleme Yıkama Eleme ve Beton Santralleri) (43,04 MWm/42,00MWe)	ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASI İÇİN 3 AYRI DAVA AÇILDI. YÜRÜTÜLMESİNİN DURDURULMASINA KARAR VERİLDİ.	ÖNCE MAHKEME TARAFINDAN YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARLARI ORTADAN KALDIRILMIŞTIR. SON OLARAK AÇILAN DAVALAR HAKKINDA REDD KARARLARI GELDİ. DAVALAR SONUÇLANDI
36	GİRESUN	DERELİ	49,2 MW KURULU GÜCÜNDEKİ DERELİ REGÜLATÖRÜ VE HES	27.04.2006 TARİHLİ YAZIMIZLA PROJE HAKKINDA ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI VERİLMİŞTİR.	01.02.2007 TARİHİNDE İNŞAAT ÇALIŞMALARI BAŞLANMIŞTIR. DAVA DEVAM EDİYOR. HENÜZ BİR KARAR VERİLMEDİ.
37	GİRESUN	BULANCAK	21 MW KURULU GÜCÜNDEKİ ÖREN REGÜLATÖRÜ VE HES	11.7.2008 TARİHİNDE BAKANLIĞIMIZ TARAFINDAN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI VERİLMİŞTİR. 7,38 MW LİK KAPASİTE ARTIŞI İÇİN GİRESUN VALİLİĞİNCE 30.07.2010 TARİHİNDE ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI VERİLMİŞTİR.	İNŞAAT ÇALIŞMALARI BAŞLANMIŞTIR. DAVA DEVAM EDİYOR. HENÜZ BİR KARAR VERİLMEDİ. M
38	GİRESUN	DERELİ	29,40 MW KURULU GÜCÜNDEKİ AKSU- KAYABAŞI – BAYBAHAN REGÜLATÖRLERİ VE DORUK HES PROJESİ	04.1.2008 TARİHLİ YAZIMIZLA PROJE HAKKINDA ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR VERİLMİŞTİR.	05.04.2010 TARİHİNDE İNŞAAT ÇALIŞMALARI BAŞLANMIŞTIR. DAVA DEVAM EDİYOR. HENÜZ BİR KARAR VERİLMEDİ. HAVZA PLANLAMASI OLMADIĞI GEREKÇESİYLE
39	RİZE	ÇAYELİ	UZUNDERE 2 REGÜLATÖRÜ VE HES (20,36 MW)	ÇED SÜRECİ YENİDAN BAŞLATILDI. 14.02.2011 TARİHİNDE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ. ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI İÇİN MAHKEMEYE GİDİLDİ .	Rize İdare Mahkemesi ÇED OLUMLU KARARININ YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA KARAR VERDİ. BU KAPSAMDA İNŞAAT ÇALIŞMALARI DURDURULDU. ANCAK DAHA SONRA DAVACILAR DAVADAN FERAGAT EDİNCE KARAR DÜŞTÜ.İNŞAAT ÇALIŞMALARINA YENİDEN BAŞLANILDI.

40	RİZE	İKİZDERE	RÜZGARLI REGÜLATÖRÜ VE HES(RÜZGARLI 1 REGÜLATÖRÜ VE HES İLE RÜZGARLI 2 REGÜLATÖRÜ VE HES)(10,13 MWm/9,93 MWVe)	12.09.2011 TARİHİNDE YENİDEN ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI VERİLDİ.	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI MAHKEMEYE VERİLDİ.
41	ARTVİN	ŞAŞAT	SUSUZ REG. VE HES (7,32 mwM-7,10 mwE)	15.08.2011 TARİHİNDE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ. ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN 2011/859 ESAS NO İLE RİZE İD. MAH. DAVA AÇILDI.	ÇED OLUMLU KARARI MAHKEMEYE VERİLDİ. 2012/477 SAYILI KARAR İLE SÜRE AŞIMINDAN DAVANIN REDDİ KARARI GELDİ
42	RİZE	ÇAYELİ	MELİKOM REGÜLATÖRÜ VE HES (11,73 MWm/10.64 MWVe)" PROJESİ	11.08.2010 TARİHİNDE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ. ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN 2011/264 ESAS NO İLE RİZE İD. MAH. DAVA AÇILDI.	MAHKEMEYE YD KARARI VERDİ, YD' KALDIRILDI, (HAVZA PLANLAMASI) EN SON GELEN MAHKEME KARARI İLE DAVA SÜRE AŞIMINDAN REDDEDİLDİ, TEMYİZ AŞAMASINDA
43	KIRIKKALE	YAHŞİHAN	KÖPRÜKALE REGÜLATÖRÜ VE HES (13,60 MWm/13,20 MWVe),	18.06.2010 TARİHİNDE ÇED OLUMLU KARARI VERİLDİ. ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN 2011/326 ESAS NO İLE KIRIKKALE İD. MAH. DAVA AÇILDI.	PROJENİN YAPIMINA BAŞLANILMADI. İ. SAVUNMA YAPILDI. MAHKEME DEVAM EDİYOR
44	ERZURUM	İSPİR	HUNUT-I-II-III HES (35 MW)	06.09.2011 tarihli ve 2094 sayılı ÇED Olumlu kararının yürütülmesinin durdurulması ve iptali talebi Erzurum İdare mahkemesinin 2011/1873 esasına kayden dava	ÇED OLUMLU KARARI MAHKEMEYE VERİLDİ. BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ VE KEŞİF YAPILDI. BİLİRKİŞİ RAPORU BEKLENİYOR,
45	ERZURUM-BAYBURT	PAZARYOLU- MERKEZ	LALELİ BARAJI, HES VE MALZEME OCAKLARI	ÇED OLUMLU MAHKEMEYE VERİLDİ.	DAVA DEVAM EDİYOR. İ. SAVUNMA YAPILDI. İNŞAATA BAŞLANILMADI
46	ARTVİN	ARHAVİ	TAŞLIKAYA REGÜLATÖRÜ VE HES (22,618 MW)	07.02.2012 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI İSTEMİYLE DAVA AÇILDI	DAVA DEVAM EDİYOR. İ. SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ (dava dilekçesi ekim 2012'nin başında geldi) PROJENİN İNŞAAT ÇALIŞMALARINA BAŞLANILMADI (07.02.2012 tarihinde ÇED Olumlu kararı verildi)

47	DÜZCE	MERKEZ	KAYIN REGÜLATÖRÜ VE HES PROJESİ (6,38 Mw/6,72 MWm)	19.06.2012 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI İSTEMİYLE DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILACAK.HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ 04.10.2012 TARİHLİ YAZISI İLE BİLGİ,BELGE TALEP ETTİ.MAHKEME DEVAM EDİYOR
48	ORDU	KABADÜZ- MESUDİYE	"Çambaşı Regülatörü, Çambaşı Barajı, Darıca II HES, Malzeme Ocakları, Kırmı-Yıkama-Elleme Tesisi ve Beton Santralleri (75 MWm/74,2 MWm)"	19.07.2012 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD TALEBİYLE ORDU İDARE MAHKEMESİNDE FARKLI ESAS ÜZERİNDEN YAKLAŞIK 15 AYRI DAVA AÇILMIŞTIR.	HER BİR DAVA İÇİN MAHKEME SÜREÇLERİ DEVAM ETMEKTE OLUP, BİLİRKİŞİ VE KEŞİF İNCELEMESİ SONUCUNDA HAZIRLANAN BİLİRKİŞİ RAPORU 22.08.2012 TARİHİNDE BAKANLIĞIMIZA ULAŞMIŞTIR.6 Dava dosyasında İdare leyine karar verildi. Temyiz yolu açık
49	RİZE	İKİZDERE	ŞİMSİRLİ REGÜLATÖRÜ VE HES	24.08.2011 TARİHLİ BAKANLIĞIMIZ ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILMIŞ OLUP, İ. SAVUNMAMIZ YAPILARAK, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ	20.09.2012 TARİHİNDE BAKANLIĞIMIZCA TEBELLÜĞ OLUNAN BİLİRKİŞİ RAPORUNA CEVAP VERİLDİ, RAPOR GENEL ANLAMDA BAKANLIĞIMIZ LEHİNE. MAHKEME SÜRECİ DEVAM EDİYOR
50	ISPARTA-ANTALYA	SÜTÇÜLER- ALANYA	KASIMLAR BARAJI VE HES	11.07.2012 TARİHLİ BAKANLIĞIMIZ ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILMIŞ OLUP, İ. SAVUNMAMIZ YAPILARAK, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ	İNŞAAT ÇALIŞMALARI BAŞLANMIŞTIR. DAVA DEVAM EDİYOR. HENÜZ BİR KARAR VERİLMEDİ.
51	ARTVİN	YUSUFELİ	KIŞLA REG. VE HES	09.05.2012 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.
52	KASTAMONU	ÇATALZEYİN	YUNUSLAR REGÜLATÖRÜ VE HES (KONKASÖR VE BETON SANTRALİ DAHİL)	15.08.2012 TARİH VE 2661 SAYILI ÇED OLUMLU KARARININ IPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.

53	ANTALYA-MUĞLA	KAŞ-FETHİYE	BURGULAR-GEBEŞ REGÜLATÖRÜ VE HES (KARAÇAY REGÜLATÖRÜ VE HES-EŞEN REGÜLATÖRÜ VE HES)	19.06.2012 TARİH VE 2579 SAYILI ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.
54	DÜZCE	MERKEZ	KAYIN REGÜLATÖRÜ VE HES PROJESİ	19.06.2012 TARİH VE 2587 SAYILI ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.
55	ARTVİN	YUSUFELİ	"BİLGİN REGÜLATÖRÜ VE HES (8,02MWm/7,86MW) (Beton Santrali Dahil)"	22.11.2012 TARİH VE 2772 SAYILI ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.
56	GÜMÜŞHANE	TORUL	NATA II REGÜLATÖRÜ VE HES (3,81MWm / 3,40MW)	12.09.2012 TARİH VE 2688 SAYILI ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ. 2012/1615 ESAS SAYILI BİLİRKİŞİ İNCELEME YAPACAK 30.10.2013
57	KASTAMONU	AZDAVAY	ILICA REG. VE HES KIRMA ELEMENETİ SANTRALİ PROJESİ	07.11.2012 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.
58	BARTIN	ULUS	KARATAŞ REG. VE HES PROJESİ	12.11.2012TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.MAHKEME TARAFINDAN BİLİRKİŞİ YAPILMASINA KARAR VERİLDİ.
59	ERZURUM	TORTUM	ELİF HES PROJESİ	21.01.2013 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.
60	GİRESUN	DERELİ	İKİSU BARAJI VE HES	21.01.2013 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALI VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ.

61	ORDU	MERKEZ	TURNASUYU ENERJİ GRUBU PROJESİ [İNÖREN REGÜLATÖRÜ VE HÜRRİYET HES (22MWm/21,45MWve), BÜBEN REGÜLATÖRÜ VE SARIAHMET HES (23,05MWm/22,48MWve)], MALZEME OCAKLARI, KIRMA ELEME TESİSİ VE HAZIR BETON TESİSİ	15.02.2013 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALİ VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ. 2013/518 ESAS SAYILI DURSUN ALI YILMAZ VE DAVA ARKADAŞLARI
62	ORDU	MERKEZ	TURNASUYU ENERJİ GRUBU PROJESİ [İNÖREN REGÜLATÖRÜ VE HÜRRİYET HES (22MWm/21,45MWve), BÜBEN REGÜLATÖRÜ VE SARIAHMET HES (23,05MWm/22,48MWve)], MALZEME OCAKLARI, KIRMA ELEME TESİSİ VE HAZIR BETON TESİSİ	15.02.2013 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALİ VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ. 2013/515 ESAS SAYILI GÜVEN BEKTAŞ VE DİĞERLERİ VEKİLİ AV. YAKUP ŞEKİP OKUMUŞOĞLU
63	ARTVIN	BORÇKA	ARTVIN İLİ, BORÇKA İLÇESİ, UĞUR KÖYÜ, CAMİLİ MEVKİLİ, UĞUR DERESİ ÜZERİNDE "UĞUR REGÜLATÖRÜ VE HES (28,1MWE, 28,68 MWm)"	08.01.2013 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALİ VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ. 2013/155 ESAS SAYILI Mustafa DEMİÇİ ve diğerleri VEKİLİ AV. YAKUP ŞEKİP OKUMUŞOĞLU
64	ERZİNCAN	KEMAH	DEĞİRCAY I-II REG. VE HES (I-31,90 MWm/30,95 Mwe) (II-12,60 MWm/12,22 Mwe) KAPASİTE ARTIŞI, KIRMA-ELEME TESİSİ VE BETON SANTRALİ	11.04.2013 TARİHLİ VE 6200 SAYILI ÇED OLUMLU KARARININ İPTALİ VE YD İÇİN DAVA AÇILDI.	1.SAVUNMA YAPILDI, MAHKEMEYE BİLGİ BELGE GÖNDERİLDİ, YD KARARININ UYGULANMASI İÇİN İL MÜDÜRLÜĞÜNE YAZI YAZILDI.
65	BİNGÖL	KIĞI	ILICA REG. VE HES	20.12.2012 TARİHLİ ÇED OLUMLU KARARININ İPTALİ VE YD İÇİN DAVA AÇILDI	1.SAVUNMA YAPILDI,